

Alexander Hausvater

AICI, RADIO EROS

roman

Postfață de Acad. Răzvan Theodorescu

INTEGRAL

Cuprins

Scenariul emisiunii pilot / 7

Orășelul nostru / 15

Povestea lui nea Toni / 19

Domnișoara Iolanda, bibliotecara / 22

Nea Toni și domnișoara Iolanda / 26

Arhitectul / 34

O seară de neuitat / 37

Scenariul intitulat: La lac / 40

Ecouri / 43

Patrula de dimineață / 50

Convocarea / 53

La Jovana / 58

Un nou scenariu / 64

Joi seara / 69

A doua zi / 76

Scenariul, pagina 21 / 84

Cutremur în oraș / 87

Timpul trece / 91

Improvizatie / 95

Prima dată / 98
Remus Mateescu, o enigmă / 101
O întâlnire urgentă / 106
S-a născut o stea / 110
Orașul iubirii / 115
Se îngroașă gluma / 121
Fierbe oala / 128
Evenimente ciudate / 135
Doboșii și Damianii / 138
Da sau nu / 141
Stolz / 145
Shall we dance / 148
Nunta țigănească, nunta tuturor / 152
Balada / 159
Trăiască! / 164
Joi, ora 22.50 / 167
Joi, ora 23.00 / 175
Vineri / 179
O lună plină pe un cer întunecat / 182
Orășelul nostru drag / 186
<i>Introspecție / 190</i>
<i>Între Eros și Thanatos (Răzvan Theodorescu) / 197</i>
<i>Despre autor / 199</i>

Scenariul emisiunii pilot

Tema muzicală: Ernest Bloch, Poems of the Sea,
durata: 30 de secunde.

Titlul emisiunii și introducerea, durata: 70 de
secunde.

Vocea Otiliei:

Aici, Radio Eros. În această seară vă prezentăm ca în fiecare joi de la ora 22.00 pe frecvența 108,7 emisiunea noastră erotică, care este auzită în exclusivitate în micul nostru orașel. Numele meu e Otilia Mirea. Sunt producătoarea și autoarea acestui serial dedicat tuturor acelor care au suflu, trup și suflet. Emisiunea se adresează acelei părți din noi pe care am neglijat-o lăsându-ne purtați pe valurile acestui război. Deocamdată suntem neutri, dar nu știu cât timp vom mai rezista până când vom fi azvârliți și noi pe câmpiile morții.

2 octombrie 1939. Primul episod e intitulat: Întâlnire.

Muzică: Eric Satie, Gymnopedie No 3. *Efecte sonore:* pași pe o stradă circulată, cu sunete de voci, mașini, motociclete, biciclete.

Vocea Otiliei (șoptind): Sunt Otilia Mirea, vă transmit de pe strada principală a micului nostru orașel. Ca întotdeauna am cu mine magnetofonul, înregistrez voci masculine. E o audiție. Caut o anumită voce cu un timbru special. Un bărbat care să-l interpreteze pe partenerul meu în viitoare emisiuni la Radio Eros. Nu am criterii concrete, doar instinctul meu care mă va ghida spre persoana potrivită. Am visat acea voce, ca multe dintre doamnele care mă ascultă acum, o vom recunoaște pe loc în momentul în care o vom auzi. Căutările mele au început pe 1 septembrie 1939 o dată cu intrarea armatei germane în Polonia, adică cu declanșarea războiului. Am avut un plan bine pus la punct. Pentru că bărbatul pe care-l căutam trebuia să fie din orașelul nostru, am împărțit populația masculină pe trei categorii. În prima intrau personalitățile publice, adică politicieni, profesori, doctori, polițiști, pompieri, impiegații de la gară și vânzătorii din prăvălii. În a doua categorie intrau cei care luau trenul de dimineață ca să meargă la lucru în marele oraș, iar în a treia categorie intrau pensionarii și bolnavii, cei care se ascundeau în casele lor și nu erau văzuți nici măcar la Învierea de Paște. Trebuie să vă mărturisesc că sunt puțin dezamăgită. Până în acest moment nu am găsit ce căutam. Deoarece cred cu toată ființa mea în destin, știu că domnul potrivit se află undeva acum și aici în orașul meu și al vostru. Verificați ora. E 22.16 și suntem într-o joi, 2 octombrie. (*Efect sonor,*

tictacul unui ceas.) Joia viitoare, pe 9 octombrie, îl veți auzi pe Sebastian Ignat în această emisiune, dându-mi mie replica. Știți de ce? Detectorul meu interior a început să vibreze. Nu a făcut asta pe parcursul celor 5 săptămâni de căutări și decepții. (*Efect sonor, o ușă de magazin se deschide și se închide. Pași grăbiți traversând strada.*) În acest moment mă găsesc chiar lângă cafeneaua Jovanei, sârboaica. Un individ înalt cu o pălărie ca în filmele americane de gangsteri traversează strada și se grăbește în direcția lacului care, cum bine știți, e la capătul străzii principale. Strada ajunge la Parcul Carol și apoi la lac. Iau pe loc decizia să-l urmăresc pe acest individ, evident misterios și diferit de tot restul bărbaților în orașul nostru. (*Muzică tensionată cu accente de percuție.*) Am grijă să păstrez distanța ca să nu observe că e urmărit. Întregul lui aspect reflectă un om care călătorește mult, ajungând să împrumute mode, stiluri și aluri din diferitele orașe și țări ale pribegiei sale. Nimic din ceea ce poartă nu se asortează în stil sau culoare cu altceva, nici măcar șosetele roșii în pantofii de piele gri. Pantalonii cu dungi maro păreau mai potriviți unui Al Capone și impermeabilul lui lung părea să provină din deșert sau dintr-o țară unde cu siguranță plouă foarte rar. Mai purta și o eșarfă de mătase, care părea să fi fost creată special să acopere gâtul fragil al unei doamne. Bărbatul din fața mea devine și mai suspect în timp ce mijesc ochii pentru a vedea ce duce sub brațul drept. Niște cutii

metalice rotunde care conțin probabil role de film. Nu par ușoare, bărbatul din fața mea le schimbă mereu locul dintr-un braț în celălalt. (*Efect sonor: se aprinde un chibrit și cineva trage dintr-o țigară.*) S-a oprit ca să-și aprindă o țigară. Nu pot să recunosc marca, or fi străine, poate turcești. Nu mai știu nimic despre țigări de când m-am lăsat de fumat. Nemișcat, în fața mea, el pufăia dintr-un portțigaret de fildeș. Poate e vreun vânător de elefanți din Africa care a filmat cum a ciopârțit săracele animale.

Acum vrea să-și etaleze trofee filmate ca să... ca să ce? Păi să se facă cu mulți bani sau să cucerească inima unei femei pierdute în monotonie provincială alături de un soț plictisitor. O madame Bovarescu care e membră în toate comitetele de femei din oraș și o dată sau de două ori pe săptămână e invitată la dulceață și cafea la o șuetă cu soțiile de funcționari de bancă, de poștă sau de primărie, proprietari de mașini Ford sau Buick. (*Efecte sonore: pași într-un parc. Vântul bate mișcând ramurile. Se aud păsări.*) Suntem în parc. E gol. La ora asta stimabilii cetățeni ai orașelului nostru se pregătesc de culcare. Bărbatul nu se opește. Traversează parcul. Se vede lacul ca o gură căscată, gata să înghită orașul cu case cu tot. Vara, lacul ăsta parcă e de pe altă planetă. Vin oameni în vilegiatură de peste tot, din capitală, din Cluj, chiar și din Budapesta și Belgrad. Întâi și întâi vin pentru renumitele ape termale, apoi avem un cinematograful în aer liber, un mic cazinou

și o faleză de ți-e mai mare drag, în jurul lacului. Te poți plimba și cu bărcuțele pe lac. Arată ca în tablourile impresionistilor cu domni vâslind fără efort și doamne sub umbrele de soare, care ating leneș apa ca și cum ar bătea la ușa unui castel subacvatic.

Bărbatul ajunsese pe faleză. (*Efecte sonore: apă, valuri.*) Se oprește. Acum mă săgetează gândul că poate vrea să-și sfârșească viața în apele negre care par cimentate în faleză ca o grămadă de cărămizi. Dar dacă vrea să-și curme zilele, de ce ar avea nevoie de rolele de film? Aș avea un răspuns. S-ar putea ca filmele să reprezinte un fel de testament, un inventar al vieții trăite, însoțit de deziluzia că totul avea să se termine aici într-un orașel uitat de lume, care trăiește doar în iulie și august. Poate și-a pierdut averea la cărți sau a fost tras în piept de un partener de afaceri sau o fi vreun spion și totul va exploda mâine în titlurile ziarelor din capitală. Sau, și eu sper din suflet să fie asta, e un bărbat trădat de o femeie lacomă, ambițioasă, un șarpe veninos cu un păr roșcat superb à la Rita Hayworth, doi ochi căprui și o talie à la Olivia de Havilland în *Aventurile lui Robin Hood*. Da, asta e explicația cea mai potrivită pentru o sinucidere magnifică. În clipa asta mi-am luat adio de la ideea de a găsi în el un partener de radio și m-am consolată cu gândul de a fi singurul spectator al unui spectacol de senzație. Un bărbat îndrăgostit se aruncă în apă ca să evite banalizarea unei iubiri unice. Mă așez pe prima

bană din drum și aștept cu sufletul la gură. (*Efect sonor: pași și fluieratul temei muzicale din Aventurile lui Robin Hood.*) După o scurtă șovăială, o cotește la dreapta și fluieră de zor. Dacă o să mă întrebați „Otilia, ești decepționată că ai pierdut spectacolul?”, aș răspunde, imediat, „Da”. Totuși mă simt revigorată de posibilitatea găsirii unui partener, așa că îmi scot pantofii ca el să nu-mi audă pașii și-l urmăresc în continuare. Surprinzător, se oprește în fața cinematografului de vară. Scoate din buzunar o cheie, deschide poarta care scârțâie dureros, ca și cum întregul parc suferă că un străin își asumă dreptul de a trezi pe toată lumea din hibernare. Scaunele, în poziție de drepti, parcă s-au despărțit de curând de un grup de spectatori și-i așteaptă pe următorii. Ecranul respiră pentru o clipă, ca să se odihnească înainte de filmul următor. Pe jos pietrișul e cenușiu, de parcă îmbătrânește în afara sezonului ca să întinerească din nou de pe 25 iunie pe 30 august. Bărbatul dispare în camera de proiecție. Aprinde lumina și cotrobăie la proiector. Eu sunt uimită din cale afară așa că mă așez nerăbdătoare pe locul 1, rândul 4. Brusc se sting luminile.

Începe filmul. (*Efecte sonore: sunetul unui proiector de film*). Pe ecran apar imagini dintr-un film de amatori din anii '35-'36. Un copilăș de vreo 3 ani se târaie după o minge. Acțiunea are loc într-o grădină cu flori, probabil în Spania. O femeie împinge mingea mai departe de fiecare dată când micuțul e gata s-o atingă. Femeia râde, dar copilul

plânge frustrat. Într-un târziu, băiețașul se aruncă pe minge, apoi o ridică deasupra capului ca pe un trofeu mult râvnit. Acum el râde, așa că femeia începe să plângă. Deodată sunt proiectate secvențe de război. Un grup de combatanți în civil se pregătește să atace o poziție militară. După uniforme recunosc armata lui Franco din Spania lui '36. Dragii mei ascultători: nu știu ce m-a impresionat atât de mult în scena asta încât m-am trezit în picioare fugind din cinematograful. Era ceva mai puternic decât mine, ceva care m-a făcut să-mi uit până și poșeta pe scaun. Am fugit ca o turbată pe faleză, prin parc, înapoi pe strada Principală, care era de acum pustie (*Tema muzicală: Liebestraum de Franz Liszt*). Îmi dau lacrimile la gândul că un om ar putea să curme viața altuia pentru o idee politică. Să mori în numele unei idei, ce prostie! Fapt e că războiul civil din Spania nu avea să fie decât o uvertură. A urmat anexarea Austriei. Apoi Hitler a intrat în Cehoslovacia, în Polonia, și din acel moment moartea se va împrăști pe tot continentul. Oamenii omoară oameni motivați de o uniformă, un salut, un ordin. Radio Eros nu va putea opri prăpădul în rândul combatanților, dar poate va face ca puținii care-l vor asculta să revină la acea chemare primară, iubirea.

M-am grăbit spre casă. A doua zi de dimineață m-am dus glonț la cafeneaua Jovanei, sârboiaca. Străinul era acolo, cu poșeta mea. S-a prezentat. Avea o voce adâncă, masculină, dar nu răgușită.

Plutea în ea nimbul aventurii și al necunoscutului. Înainte ca eu să-i pot oferi rolul în emisiunea mea, mi-a spus că acceptă cu o condiție. Întâi înregistrăm un episod pilot, ca o audiție. Numai dacă reușim împreună să trăim scenariul cu adevărat, atunci și numai atunci vom face emisiunea. Și încă ceva. Nimeni, absolut nimeni nu va ști vreodată cine suntem noi în viața reală. Pentru ascultătorii noștri vom fi și vom rămâne *Otilia și Sebastian*.

Tema muzicală a emisiunii, durată 30 de secunde.

Dragi ascultători, vă dau întâlnire joia viitoare la 22.00 la o altă emisiune numai aici la Radio Eros. Până atunci, Otilia Mirea vă urează o noapte de foc, o noapte de iubire.

Despre autor

Născut în București, a părăsit de mic România, împreună cu părinții săi, stabilindu-se în Israel. A studiat literatură, teatru și științe politice la Universitatea din Tel Aviv, apoi la Dublin, unde a urmat cursuri de scriere dramatică. A debutat în 1971 ca regizor, în Dublin.

În Canada și în SUA a regizat peste 150 de spectacole de teatru, operă, pantomimă și a fost distins cu numeroare premii.

A predat la universități de prestigiu din Canada, Statele Unite, Rusia și România.

A făcut teatru radiofonic și tv, a scris cărți, scenarii pentru film și scenă.

După 1989 a fost invitat să monteze în România la teatrul Odeon ...*au pus cătușe florilor* de Fernando Arrabal (1991). De atunci a regizat nenumărate spectacole în România, în Europa și în Israel.

A fost distins cu numeroase premii, printre care Regizorul Anului în Canada, Premiul UNITER pentru întreaga activitate și, cel mai important, Ordinul Național „Steaua României” în grad de Cavaler.